

Prvemu poglavju v knjigi, v katerem avtorice poglobljeno in primerjalno analizirajo raziskave evropskih in severnoameriških avtorjev o kakovosti vrtcev v povezavi z njegovim učinkom na otrokov razvoj ter ponudijo nekatere pomembne teoretske prispevke na področju predšolske vzgoje v vrtcu, sledi osrednje poglavje monografije *Študije primerov samoevalvacije vrtcev*, ki je posebna »poslastica«. Besedilo v tem poglavju je rezultat poglobljenega skupnega dela raziskovalk in vrtcev, vključenih v raziskovalni projekt, ki so skupaj korak za korakom preizkušali model samoevalvacije in merske pripomočke, ki so jih razvili v predhodni raziskavi. Šest izbranih študij prikazuje različne probleme, ki so jih opredelili vrtci, in celoten načrt izvedbe samoevalvacije, obdelavo podatkov, analizo ter interpretacijo rezultatov in, kar se zdi še posebej pomembno, načrte za zagotavljanje kakovosti. Tovrstno analitično delo je zelo dragoceno, saj nudi izjemno občutljiv pogled na dogajanja v vrtcu, hkrati pa ostaja »zvesto« osnovnim metodološkim načelom raziskovanja in pokaže prav na razlike med ugotovitvami, ki temeljijo na podatkih in rezultatih, in tistimi, ki teh nimajo v ozadju.

Avtorice drugo poglavje knjige smiselno povezujejo tako s prvim poglavjem, v katerem med drugim opisujejo pomembne razlike med zunanjo in notranjo evalvacijo vrtcev, kot s tretjim poglavjem, v katerem so prikazani novi merski pripomočki za samoevalvacijo. Te so avtorice razvile s premislekom, saj so npr. dodale pristop za ugotavljanje pogleda otrok (delno strukturiran pogovor z otrokom) in ocenjevalne lestvice za ugotavljanje procesne ravni kakovosti (socialne interakcije med otroki in vzgojiteljem, vključenost in dobro počutje otrok).

Znanstvena monografija *Pogled v vrtec* ima veliko dobrih lastnosti, kot so aktualna vsebina (v slovenskem in mednarodnem prostoru), raba najnovejše literature z obravnavanega področja, razumljiv jezik, doslednost in natančnost znanstvenih spoznanj in študij primerov, a ena izmed največjih je njena uporabna vrednost.

Andreja Barle Lakota in
Zlatka Cugmas

Ljubica Marjanovič Umek, Urška Fekonja in Katja Bajc (ur.) / Pogled v vrtec

Ljubica Marjanovič Umek, Urška Fekonja in Katja Bajc (ur.)

Pogled v vrtec

Ljubljana
2005

Dr. Ljubica Marjanovič Umek, rojena 10. 09. 1953 v Ljubljani, je leta 1976 diplomirala iz psihologije na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, magistrirala s področja otroške in mladinske psihologije (1979) in si leta 1988 pridobila naziv doktorice znanosti s področja psihologije. Kot redna profesorica za razvojno psihologijo na Filozofski fakulteti predava predmet *Razvojna psihologija* na oddelkih za psihologijo in pedagogiko in je hkrati nosilka več izbirnih predmetov in seminarjev s področja razvojne psihologije tudi v drugih dodiplomskih in podiplomskih študijskih programih. Kot mentorico ali somentorico diplomskih in magistrskih del ter doktorskih disertacij jo poznajo študentje in študentke različnih generacij in študijskih smeri.

Njeno bogato raziskovalno in strokovno delo, ki sega od izvernih in preglednih znanstvenih ter strokovnih člankov, objavljenih doma in v tujini, znanstvenih in strokovnih monografij, univerzitetnih učbenikov, priločnikov, televizijskih in radijskih oddaj, je osredotočeno predvsem na preučevanje razvoja otrokovega mišljenja in govora ter na nekatera področja uporabne razvojne psihologije, kot so otroška igra, risba in knjiga, otrokov razvoj in učenje v vrtcu in šoli, kakovost vrtca in šole. V avtoričini obsežni bibliografiji so odmevne znanstvene in strokovne monografije, kot so *Mišljenje in govor predšolskega otroka* (1990), *Psihologija otroške igre* (2001) (uredili skupaj z M. Zupančič), *Razvojna psihologija: izbrane teme* (2001) (uredili skupaj z M. Zupančič), *Otrok v vrtcu* (2001), *Kakovost v vrtcu* (2002) (uredila skupaj s sodelavkami), *Razvojna psihologija* (2004) (uredili skupaj z M. Zupančič).

Enako kot na znanstvenem je avtoričino delo prepoznavno tudi na strokovnem področju, saj je bila ali je nosilka oz. sodelavka v strokovnih komisijah za prenavo vrtcev in osnovne šole, razvoj kakovosti na področju vzgoje in izobraževanja ter ocenjevanje igrač.

Knjigo *Pogled v vrtec* so skupaj z L. Marjanovič Umek kot nosilko raziskave pisale še red. prof. dr. Maja Zupančič, asist. dr. Urška Fekonja, asist. dr. Tina Kavčič in asist. Katja Bajc, mlada raziskovalka, ki pedagoško in raziskovalno delajo na področju razvojne psihologije, ter asist. dr. Anja Podlesek, ki pedagoško in raziskovalno dela na področju psihološke metodologije.